

УДК 340.143, 159.9

А- 43

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою ВНПЗ «Дніпровського гуманітарного університету» від 19.02.2026 (протокол № 6).

А-43 Актуальні проблеми юриспруденції та психології: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 24 грудня 2025 р.). Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2025. 300 с.

Збірник конференції містить матеріали VS Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми юриспруденції та психології» (24.12.2025), у роботі якої взяли участь здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти закладів вищої освіти України.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (*голова*); канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА** (*заст. голови*); **Андрій МІРОШНИК** (*секретар*); канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**, докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**, докт. юрид. наук, доц. **Сергій ПЕНЬКОВ**, канд. псих. наук, доц. **Людмила ПРІСНЯКОВА**, докт. псих. наук, доц. **Олександр САМОЙЛОВ**

© ВНПЗ ДГУ, 2025

© Автори, 2025

ЗМІСТ
Секція I
Актуальні проблеми юриспруденції

Годун О.Р. ПРИНЦИПИ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	10
Дробишевська В.В. ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЬСТВО: ЗЛОЧИН БЕЗ ПОКАРАННЯ.....	13
Лапитан А.А. КЛАСИФІКАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ДОГОВОРІВ У СУЧАСНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ.....	18
Момот К.С. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ БОРОТЬБИ З ВІДМИВАННЯМ КОШТІВ ВИЗНАЧЕНІ FATF.....	22
Нікітіна В.М. ОБМЕЖЕННЯ ПРАВА НА СВОБОДУ ПЕРЕСУВАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: ПРАВОВІ ПІДСТАВИ, ПРОПОРЦІЙНІСТЬ І ГАРАНТІЇ ВІД ЗЛОВЖИВАНЬ.....	25
Годованюк К.О. ВИЗНАЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОМИЛКИ СПРИЧИНЕННІ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЮРИДИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	27
Головко Л.І. РОЛЬ КОМУНІКАТИВНИХ УСТАНОВОК ЩОДО ЗАДОВОЛЕНОСТІ РОБОТОЮ ПРАЦІВНИКІВ.....	31
Дурманенко І.В. ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ: ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ФІКСАЦІЇ ШКОДИ.....	34
Захарова К.О. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ.....	37
Кінг Вікторія РОЛЬ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ У ВЗАЄМИНАХ ПСИХОЛОГ-КЛІЄНТ: ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ.....	41
Лісунова М.В. ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ.....	44

Кінг Вікторія

здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Борисенко Світлана Ігорівна

викладач кафедри права
Дніпровського гуманітарного університету

**РОЛЬ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ У ВЗАЄМИНАХ ПСИХОЛОГ-
КЛІЄНТ: ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ**

Психологічна допомога є важливою складовою сучасної системи підтримки психічного здоров'я людини. Ефективність такої допомоги значною мірою залежить від дотримання етичних і правових принципів професійної діяльності психолога. Одним із ключових принципів, що забезпечує довіру між психологом і клієнтом, є конфіденційність.

Психологічна допомога - це професійна діяльність психолога, спрямована на підтримку людини у складних життєвих ситуаціях, подолання внутрішніх переживань, емоційних проблем і психологічних труднощів [4,5]. Під час звернення до психолога клієнт часто розповідає про особисті події свого життя переживання страхи сімейні конфлікти та інші інтимні моменти. Саме тому одним із найважливіших принципів психологічної допомоги є конфіденційність. Конфіденційність означає, що вся інформація, отримана психологом під час консультацій, не може бути розголошена стороннім особам без дозволу клієнта [1,2]. Цей принцип є основою довіри між психологом і клієнтом. Без впевненості у збереженні таємниці людина не зможе повністю відкритися, а отже психологічна допомога буде менш ефективною або зовсім неможливою[3].

Відповідно до **статті 32 Конституції України**, ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, а збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди не допускається, крім випадків, передбачених законом. Інформація, отримана психологом під час консультацій, належить до конфіденційної та охороняється державою.

Правові засади обробки та захисту персональних даних клієнта визначені **Законом України «Про захист персональних даних»**, який зобов'язує суб'єктів, що працюють з персональними даними, забезпечувати їх захист від незаконного доступу та розголошення. Психолог, отримуючи інформацію про психічний стан, переживання та особисті обставини клієнта, виступає володільцем або розпорядником таких даних і несе відповідальність за їх збереження.

Крім того, **стаття 301 Цивільного кодексу України** гарантує кожній особі право на недоторканність особистого життя, а **стаття 23 ЦК України**

передбачає право на відшкодування моральної шкоди у разі порушення цього права, зокрема шляхом незаконного розголошення конфіденційної інформації.

Порушення конфіденційності психологом може спричинити **дисциплінарну, цивільно-правову або іншу юридичну відповідальність**, залежно від характеру порушення та його наслідків. Водночас законодавство допускає обмежені винятки з принципу конфіденційності - у разі реальної загрози життю чи здоров'ю клієнта або інших осіб, а також за законною вимогою суду чи правоохоронних органів. У таких випадках психолог зобов'язаний діяти в межах чинного законодавства та розкривати лише мінімально необхідний обсяг інформації.

Конфіденційність має велике значення для психологічної допомоги, оскільки вона створює безпечний простір для клієнта[1]. Людина приходить до психолога з надією, що її не осудять, не засудять і не поширять інформацію про її особисте життя. Коли клієнт відчуває себе у безпеці, він може:

Відкрито говорити про свої емоції; Чесно описувати проблеми; Довіряти психологу; Працювати над змінами у своєму житті [4].

Порушення конфіденційності може призвести до серйозних негативних наслідків, таких як психологічна травма, втрата довіри до спеціалістів та небажання звертатися по допомогу в майбутньому [3,5].

Клієнт психолога має низку важливих прав, які повинні бути обов'язково дотримані під час психологічної роботи[4]:

- клієнт має право на повагу до своєї особистості. Психолог не має права принижувати клієнта, нав'язувати власні погляди або оцінювати його поведінку з позиції осуду [1].

- клієнт має право на конфіденційність. Уся інформація, отримана під час консультацій, повинна зберігатися в таємниці. Навіть факт звернення до психолога не може бути розголошений без згоди клієнта. [3]

- клієнт має право знати, як саме буде використовуватися інформація, яку він надає психологу. Якщо інформація може бути використана, наприклад, для наукових досліджень або супервізії, про це клієнт має бути попереджений заздалегідь.

- клієнт має право відмовитися відповідати на запитання, якщо вони викликають у нього дискомфорт, а також право припинити психологічну допомогу у будь-який момент [4].

Важливим елементом психологічної допомоги є інформована згода. Це означає, що перед початком роботи психолог повинен доступно пояснити клієнту: Мету психологічної допомоги; Методи та форми роботи; Можливі результати; Межі конфіденційності; Винятки, коли конфіденційність може бути порушена [1,5]. Лише після цього клієнт може добровільно погодитися на психологічну допомогу. Інформована згода захищає права клієнта та сприяє чесним і відкритим відносинам між психологом і клієнтом [3].

Психолог має чітко визначені професійні обов'язки. Одним із головних є обов'язок зберігати професійну таємницю [1]. Психолог не має права передавати

інформацію про клієнта родичам, знайомим, колегам або будь-яким іншим особам без згоди клієнта [2].

Винятки з цього правила можливі лише у випадках, передбачених законом, зокрема: Якщо існує реальна загроза життю або здоров'ю клієнта; Якщо існує загроза життю чи безпеці інших людей; у випадках, коли цього вимагає суд або законодавство [1,5]. Навіть у таких ситуаціях психолог повинен діяти максимально обережно та розкривати лише мінімально необхідну інформацію. [3]

Психолог несе не лише професійну, а й моральну відповідальність за свої дії. Порушення конфіденційності вважається серйозним порушенням етичних норм і може призвести до втрати професійної репутації [1,3] . Дотримання етичного кодексу психолога є обов'язковим, адже саме він регулює взаємовідносини між психологом і клієнтом та захищає обидві сторони [2] .

Отже, конфіденційність психологічної допомоги є основою довірливих відносин між клієнтом і психологом. Права клієнта та обов'язки психолога взаємопов'язані й спрямовані на забезпечення безпеки, поваги та ефективності психологічної допомоги. [1,4,5] Дотримання цих принципів є необхідною умовою якісної та професійної роботи психолога.

Список використаних джерел та літератури:

1. Етичний кодекс психолога України URL: <https://myronivka-osvita.gov.ua/etichnij-kodeks-psihologa/> (дата звернення: 10.12.2025)
2. Етичний кодекс психолога (офіційний документ) URL: <https://nsj.gov.ua/files/1448287570Етичний%20кодекс%20психолога.docx.pdf> (дата звернення: 10.12.2025)
3. Етичні засади діяльності психолога (ЛНУ) URL: <https://filos.lnu.edu.ua/about/etychnyj-kodeks> (дата звернення: 10.12.2025)
4. Права та обов'язки клієнта у психологічній допомозі URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/download/20/29/> (дата звернення: 10.12.2025)
5. APA Ethical Principles of Psychologists (для теоретичного підтвердження) URL: <https://www.apa.org/ethics/code> (дата звернення: 10.12.2025)